

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 17P/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921200244
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gabrielová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2021:6921200244.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Andreou Gabrielovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. N., D.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka - U. P., D.. XX.XX.XXXX, N. G. D. F., W. XXX/X, štátny občan SR, otec - Z. N., D.. XX.XX.XXXX, N. G. D. F., A. XXX/X, H..Č.. Ú. D. S. H. P. Z., W. Š. XXX/XX, W.L. D. S., štátny občan SR v konaní o zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 21P/41/2017-27 zo dňa 07.07.2017, čo do výroku o výživnom tak, že z n i ž u j e vyživovaciu povinnosť otca Z. N., nar. XX.XX.XXXX na maloletého V. N., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100,00 Eur mesačne na sumu 40,00 Eur mesačne od vykonateľnosti rozsudku.

II. Takto určené výživné je otec p o v i n ý zasielať k rukám matky vždy mesačne vopred do 15. dňa toho, ktorého mesiaca.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec podaným návrhom žiadal znížiť výživné z dôvodu, že rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 155/37/2020 bol uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písmeno b), c) Trestného zákona a podľa § 138 písmeno b) Trestného zákona bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov nepodmienečne.

2. Dňa 21.04.2021 zaslal súdu vyjadrenie, v ktorom uviedol, že do 19.04.2021 mu nebola ponúknutá žiadna zárobková činnosť od 12.01.2021, kedy nastúpil na výkon trestu odňatia slobody. V súvislosti s tým nemá žiaden príjem, aby mohol plniť súdom určenú vyživovaciu povinnosť na syna v čiastke 100,00 Eur a na dcéru vo výške 70,00 Eur. Vzhľadom na jeho finančnú situáciu - je bez finančných prostriedkov, nemá zaevidované dobrovoľné prispievanie na výživné, ktoré inicioval úradu pre výkon trestu a odňatia slobody. Dňa 20.04.2021 bol pracovne zaradený na vnútorné pracovisko. Vyživovaciu povinnosť si chce plniť riadne a včas primerane jeho finančným príjmom a je vo výkone trestu odňatia slobody. Zároveň vyjadril súhlas, aby súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

3. Matka na pojednávaní konanom dňa 15.07.2021 uviedla, že podala návrh na náhradné výživné, ktoré jej platia do výšky výživného, ktoré jej bolo určené vo výške 100,00 Eur. Výživné, ktoré jej posielal otec maloletého je vo výške od 6,00 Eur do 10,00 Eur. Najviac dostala 24,00 Eur súhrnne. Dieťa rastie, potrebuje peniaze. Ona si našla aj dve práce, aby to vedela zvládnuť. V base je kvôli tomu, že neplatil výživné na prvé dieťa, ktoré je už plnoleté. Jej príjem je štvrtinový úväzok, pracuje na dohodu a súhrnne

je to okolo 400,00 Eur. Zamestnať sa nevie, nakoľko priateľ je hasič , je dlho v práci a dieťa má len 8 rokov. Samé ho nemôže nechať, preto má problém nájsť si riadnu prácu.

4. Kolízny opatrovník prešetril pomery u matky. Návrh otca navrhuje zamietnuť, nakoľko nie je v záujme maloletého dieťaťa.

5. Kolízny opatrovník prešetril pomery u matky, z ktorého vyplynulo, že matka so svojim maloletým synom už tretí rok býva u svojho priateľa. Spoločne obývajú trojizbový byt, ktorý je v osobnom vlastníctve priateľa matky. V domácnosti je vytvorený priestor na súkromie každého člena rodiny, na odpočinok, hranie, učenie, prípravu stravy a sanitárne vybavenie. Všetky miestnosti sú kompletne zariadené, primeraným nábytkom a domácnosť je pripojená k inžinierskym sieťam a je vybavená čiernou a bielou technikou. Pani P. je zamestnaná od 01.05.2021 v cukrárni Moncher v Rimavskej Sobote ako servírka. Prijatá je na polovičný pracovný úväzok s tým, že v týždni môže odpracovať 20 hodín. Jej hrubý príjem činí cca 315,00 Eur mesačne. Pred nástupom do zamestnania bola evidovaná 13 mesiacov ako uchádzačka o zamestnanie. Pôvodné zamestnanie stratila počas pandémie Covid - 19, nakoľko bola prepustená. Väčší majetok nemá, až na rodinný dom v G. D. F., je polovičnou vlastníčkou. Úrad práce Lučenec jej vypláca náhradné výživné z dôvodu neplatenia, prípadne platenia ale nie v úplnej výške výživného otcom maloletého dieťaťa. Výška náhradného výživného sa mení každý mesiac, podľa toho, akú sumu zaslal otec z výkonu trestu odňatia slobody. Naposledy matke bola zaplatená suma za mesiac apríl 2021 zo strany úradu vo výške 76,00 Eur, otec uhradil výživné v sume 24,00 Eur. Matka je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 25,20 Eur. Maloletý navštevuje druhý ročník Základnej školy v Rimavskej Sobote. Maloletý má pravidelnú školskú dochádzku a kolízny opatrovník nemá žiadne hlásenie o zanedbaní starostlivosti o maloletého.

6. Dokazovanie bolo vykonané oboznámením sa návrhom na začatie konania, žiadosťou o vykonanie zrážok z pracovnej odmeny, správou z prešetrovania pomerov, potvrdením o poberaní prídavku na dieťa, pracovnou zmluvou, potvrdením o poberaní náhradného výživného, rozúčtovaním pracovnej odmeny otca, pripojeným spisom 8P/71/2017.

7. Z rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 21P/41/2017 zo dňa 07.07.2017 bolo zistené, že súd schválil rodičovskú dohodu o výkone rodičovských práv a povinností v znení , že maloletého V. N. zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal na platenie výživného v sume 100,00 Eur od právoplatnosti rozsudku. Zároveň zameškané výživné od januára 2017 do júna 2017 v sume 600,00 Eur povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 50,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným. Zo spisu bolo zistené, že matka maloletého je nezamestnaná, poberá prídavky na dieťa vo výške 23,52 Eur a má príjem z práce na dohodu v sume 20,00 Eur mesačne. Otec je zamestnaný v Českej republike vo firme Škoda a.s. s mesačným príjmom 865,00 Eur.

8. Matka maloletého je zamestnaná vo firme Ferat Grble s mesačným príjmom 315,00 Eur brutto.

9. Otec maloletého nastúpil 12.01.2021 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Vykonáva prácu manipulačného robotníka vo firme ELSIDY s čistým príjmom 42,73 Eur.

10. Podľa článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopnosti a vlôh dieťaťa
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami
- j) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

21. Podľa § 157 CMP rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť, alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

22. Vyššie citované zákonné ustanovenia súd aplikoval na zistenie skutkového stavu.

23. Z citovaných ustanovení zákona o rodine okrem iného vyplýva, že zmeniť rozhodnutia o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery. Súdna prax považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základe životných potrieb (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelanie, kultúrne a športové aktivity závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Zmena pomerov môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatnú zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne aj rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie, či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia u detí, nastúpenie ďalšej vyššej formy štúdia, zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Za opodstatnenú zmenu pomerov sa považuje zmena v dôsledku plynutia času, ktorá v zmysle súdnej praxe

v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy , ak súčasne nenastali iné, relevantné skutočnosti, pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky.

24. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení alebo znížení, teda zmene prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože v prvom rade platí , že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. V rámci posudzovania nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa je potrebné brať do úvahy základné náklady ku ktorým patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa a poplatky za záujmovú činnosť. Ďalej je potrebné zaoberať sa aj s ostatnými nákladmi. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v takom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú im poskytnúť dieťaťu viac.

25. Súd na základe výsledkov dokazovania dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia súdu o výživnom v roku 2017 došlo k podstatným zmenám pomerov na strane maloletého, ako aj na strane rodičov, ktoré odôvodňujú zmenu výživného. Otec maloletého má naďalej vyživovaciu povinnosť k jednému plnoletému a jednému maloletému dieťaťu. Od 12.01.2021 nastúpil do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody do Dubnice nad Váhom, kde vykonáva prácu manipulačného robotníka vo firme ELSIDY. Jeho čistý mesačný príjem predstavuje čiastku 42,73 Eur. V čase pôvodného rozhodovania, kedy súd určil výživné vo výške 100,00 Eur bol zamestnaný v Českej republike vo firme Škoda a.s. s príjmom 865,00 Eur. Matka bola v tom čase nezamestnaná, poberala len prídavky na dieťa v sume 23,50 Eur a pracovala na dohodu s čistým mesačným príjmom 20,00 Eur. Za danej situácie je zrejmé, že pokiaľ by vyživovacia povinnosť otca trvala v určenom rozsahu, v budúcnosti by mohlo dôjsť opätovne k trestom právneho postihu pokiaľ by výživné primerane podľa zákona nebolo upravené a súd by nereagoval na jeho zmenené pomery, a to, že v súčasnej dobe sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody pre neplnenie si vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa. Je pravdou aj tá skutočnosť, že potreby maloletého od poslednej úpravy výživného vzrástli, nakoľko uplynul určitý čas. Príjem matky sa zvýšil, zamestnala sa, od poslednej úpravy výživného, avšak vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu otca, ktorú si na druhej strane spôsobil sám, výživné nie je možné ponechať v pôvodnej výške, preto ho súd otcovi znížil na sumu 40,00 Eur mesačne a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

26. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 Civilného mimosporového poriadku v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 Civilného mimosporového poriadku zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 Civilného mimosporového poriadku odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 Civilného mimosporového poriadku na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať,

- a) zrážkami zo mzdy a iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí ,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľností,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.